

„Premalo, dragi Marko! Znaj, da je Ljubljančan Hubmayer poveljnik jedne čete vstašev v Hercegovini. Že tje kaj doli je šlo ž njim več naših mladeničev. A sedaj, ko je vstaja razširjena tudi v Bosni, pozvan je Hubmayer kot poveljnik v Bosno, kamor dospe v kratkih dnevih skozi Zagreb. Ž njim pojde sedaj še dokaj več bojovitih Slovencev in tudi jaz sem se odločil, da pojdem ž njimi.“

„Ti?“ začudi se Marko. „O tebi bi ne bil pričakoval tega.“

„Jaz pojdem, jaz!“ ponovi Janko ter bistro pogleda tovariša. „Prišel pa sem še semkaj po tebe, ker želim, da mi boš — spremljevalec.“

Videzno težko je izrekel poslednjo besedo. Oči, ki jih je imel uprte v tovariša, obrnil je v tla.

„Jaz?“ vpraša Marko ter osupel pogleda tovariša. „Za Boga, Janko, pomisli vendar, kaj govoriš!“

To čudenje ni posebno iznenadilo Janka. Bilo je videti, da je že pričakoval kaj takega.

„Vse sem že premislil“, odvrne Janko čez nekaj časa, „a tudi to, kako tebi to reči. Toda nič se ne boj! Dolgo itak ne ostaneva tam doli, iti pa morava na vsak način. Saj ostane velepomembljivo v zgodovini, ako se četa Slovencev proslavi s svojim vodjem pri tem junáškem, plemenitem činu za vse poznejše čase.“

Valaški godci na češki narodopisni razstavi.

Jaz torej pojdem, naj se zgodi kar hoče, vendar brez tebe ne bi šel rad.“

„Kdaj méniš oditi?“

„Tako danes. Ti odideš jutri zarana iz doma in jaz te počakam na železnici. Torej le pogumno na delo!“

Marko odmaja. „Lahko ti je tako govoriti, ker si že sam svoj ter lahko delaš, kar te je volja. Toda z menoj je drugače. Jaz bi moral zapustiti slabotno mater, dom brez gospodarja, pa Ljudmilo, svojo nevesto. Kako si naj drznem

storiti kaj takega, kako jima razkrijem svoj namen?“

„Prav nič jima ni treba tega praviti“, veli Janko. „Ko zvesta, da sva se proslavila doli v Turčiji, bodeta še bolj ponosni na naju. Zatrdim te, da te bo sestra Ljudmila potem imela še dokaj rajša.“

„Čul sem, da so Turki proti kristijanom in vstašem grozno neusmiljeni, torej...“

„Prav govoriš“, odvrne Janko z glasom, ki je že kazal nevoljo, „neusmiljeni pa so, neusmi-